

Zeitschrift: Annalas da la Societad Retorumantscha
Herausgeber: Societad Retorumantscha
Band: 52 (1938)

Artikel: Il clam a la chapitela
Autor: Liun, L. / Klainguti, A. / Nadig, F.
DOI: <https://doi.org/10.5169/seals-208383>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist die Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften auf E-Periodica. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Zeitschriften und ist nicht verantwortlich für deren Inhalte. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern beziehungsweise den externen Rechteinhabern. Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen sowie auf Social Media-Kanälen oder Webseiten ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. [Mehr erfahren](#)

Conditions d'utilisation

L'ETH Library est le fournisseur des revues numérisées. Elle ne détient aucun droit d'auteur sur les revues et n'est pas responsable de leur contenu. En règle générale, les droits sont détenus par les éditeurs ou les détenteurs de droits externes. La reproduction d'images dans des publications imprimées ou en ligne ainsi que sur des canaux de médias sociaux ou des sites web n'est autorisée qu'avec l'accord préalable des détenteurs des droits. [En savoir plus](#)

Terms of use

The ETH Library is the provider of the digitised journals. It does not own any copyrights to the journals and is not responsible for their content. The rights usually lie with the publishers or the external rights holders. Publishing images in print and online publications, as well as on social media channels or websites, is only permitted with the prior consent of the rights holders. [Find out more](#)

Download PDF: 02.04.2026

ETH-Bibliothek Zürich, E-Periodica, <https://www.e-periodica.ch>

Il clam a la chapitela

Farsa in ün act dad E. N a d i g
Versiun da L. L i u n ed A. K l a i n g u t i

Persunas:

Cristel Fachin, ün vegl magister.

Barbla, sia duonna.

Nanigna } lur figlias.
Nina }

Göri Grazchin, ün giuven magister.

Gian Bügliet, postin.

Uoschligna, sia figlia.

Lö da l'acziun: *Üna vschinaunchetta engiadinaisa.*

Temp: *Il preschaint.*

I.

PRÜMA SCENA.

(Simpla stüva engiadinaisa; per terra üna chavagna cun biancaria netta. Nina e Nanigna, discurrind insembel.)

D n a. B a r b l a (gnand aint a dretta): Uossa 'vessans darcho üna vouta glivro da laver gio e füssans perfin ün mielet pü bod cu'l solit. A nun ho niaunch' auncha do l'üna. (Guardand sün l'ura:) Avains güst auncha temp da plajer aint quaista chavagna biancaria aunz cha'l bap as sdasda, el nun ais piglio aint per da quaista sort fatschendas.

N a n i g n a : Aunz stögl eau be der ün sagl vi la butia tar sar Peider, il liacudeschs, per quels quaderns cha'l bap ho dit, e tinta ho el eir pustö. Ils quaderns craj ch'el druvaro zievamezdi a scoula, e scha nu füssan cò, alura buna not.

D n a. B a r b l a : Schi, schi vo be svelt e guarda d'esser bod da retuorn.

(Nanigna sorta a schnestra.)

SEGUONDA SCENA.

D n a. B a r b l a : E tü Nina, ve no e güda'm! Quaista vouta avains propi üna mantunada roba da plajer aint.

N i n a (esitand): Taidla mamma, insè stuess eir eau aunch' ir in vschinauncha, sest pervia d'indumengia per il concert dal coro mixt. Eau stögl be dumander a las mattas, scha faun quint da trer aint blusas alvas. In que cas 'vess eau auncha da fer our cul fier la mia, e que nun ais spass cun tuot quellas fodinas e fodettas.

D n a. B a r b l a (agitada): Mo schi que füss eir bod avuonda quaista saira, tü sest cha'l bap nu po ster our scha sguragiais vi pel di.

N i n a (da noscha glüna): Ah, che, bap in vi e bap innò, e bap in sü e bap in gio, que cumainza bel e bain a'm der sün la gnierva, a saro tuottüna auncha permiss dá baratter duos plets cun üna cum-pagna, pustüt cur chi's tratta da qualchosa uschè important. El dor-ma eir da cler bel di, e que renda auncha main cu'l baderler.

D n a. B a r b l a (cun tun rimproverant): Ma Nina, che möd ais que da discuorrer. Ün hom chi ho da lavurer cun la testa scu nos bap, ho eir da bsögn da pü pos cu üna da nus chi vo be truschand per chesa intuorn.

N i n a : Ma che, lavurer cun la testa. Per scriver e disegner as drova per üna vouta ils mauns e per der plüchs eir. Ad udir a te as pudess bod crajer cha'l bap füss almain da tuot ün professur.

D n a. B a r b l a : Sch'el nun ais auncha, schi perque nun ais que brich dit ch'el nu possa gnir, ün hom scort e sculo scu ch'el ais. Üna scrittüra ho el ch'ün nu chatta la simla, e discuorrer, discorra el scu'n ravarenda. (Nina oza las spedlas cun spredschi, sainz cha la mamma vezza.) Ma scha que ho dad esser ieu, schi vo in nom da Dieu, ma chera, guarda d'esser cò aunz cha'l bap as sadasda, guerra pervia da que nu vulains tuottüna avair.

N i n a : Schi, schi, pervia da me (e sortind be per se:) Eau per mia part d'he güst taunt gugent ün pô guerra, pustüt cul bap.

III.

TERZA SCENA.

D n a. B a r b l a : Eau nu sè che chi'nd ais cun la Nina, ella nu fo pü üna per radschun. Daspö ch'ell' ais steda quellas duos steds a San Murezzan scu guvernanta, ho ella adüna qualchosa da cuntradir. Que ais bain vaira, il bap ais ün pô memma pedant in quaistas chosas. Mieu bap barmör eira auncha bger pü «Gian marmuogn», ma nus il laschaivans marmugner e giaivans pü pussibel our d'via fin cha gniva ün meglider quart d'glüna. A 'vessans be stuvieu pruver da fer muc, alura schi cha la füss gnid' our bella! E'l bap craja eir cha tuot stögliia suter zieva sieu sun. A scoula ais el adüso ad avair il cumand. Ma el ais eir dapertuot cuntschieu per sia buna ziplina, u scu cha que ho nom. (Tgnand ün süamaun glis cunter il cler.) Oh, furtüna da la bos-cha, darcho ün süamaun chi cumainza ad ir, ed auncha tiers ün da quels chi'm 'vaiva do ma buna mamma cur cha m'he marideda. Schi, schi tuot cumainza a der luc! Ma ad ais eir fingio 24 ans cha'ns 'vains maridos, a nun essans neir nus pü dad hoz. In avuost cumpliro il bap 55 ans, ma que nu's dschess nalafè. El ho auncha buna chamma e vo dret scu ün «i» ed üna chavlera ho el auncha cha bgers giuvnets barattessan gugent cun el. Que'm pera be her cha'ns 'vains fats spus ed uossa sun fingio nossas mattas bod adaquella. Eau d'he saimper l'idea cha'l nouv magister da la stüva granda, sar Göri Grazchin, e nossa Nina dettan aunch' ün pêr. Imincha mumaint ho el da dumander qualchosa al bap e dafatt' uossa cun la s-chüsa da quist concert ais ün cuntin ir e gnir. (Guàrdand our da fnestra.)

Cò'ns capita sgür il postin Gian Bügliet, ma scu quel nun am riva in stüva, uschigliö am sdasda'l il bap. El ho taunt ün passun pesant ed üna vusch scu la trumbetta da Gerico. El ais dür d'uragliia e craja alura cha tuot saja suord.

(Sorta a schnestra e's ferma sün üsch.) Al bun di, meu Gian Bügliet, che'ns purtais da bun?

QUARTA SCENA.

N i n a (vain be luot luot aint dad üsch a dretta cun ün chapè in maun e's posta davaunt il spievel:) Che furtüna cha la mamma ais cuour. Que dess ün bel levatesta sch'ell' am chattess auncha cò. Ma que ais inütil, ella nu voul chapir cha per ir our d'chesa as stu metter ün miolet in uorden. E güst scu ün scurrainda gillinas nu vögl neir girer intuorn (suspirand), eir scha oramai saro melavita condanneda da passer mieus ils pü bels dis in quaist miserabel gnieu. Eau m'he be a la svelta arsa ün miel ils chavels, ma in que schnat spievel ch'avains in nos chambrin as vezza be la mezza testa. (Tadland.) Buna quista, uossa vegn 'la, ma spranza as parta ella bod darcho. (Sorta a dretta.)

TSCHINCHEVLA SCENA.

D n a. B a r b l a (aintra a schnestra dand da la testa, purtand giazetta, charta e'l cudesch da scriver aint): Cò stains bain e fras-ch, ad ais cò üna charta cumandeda e Gian Bügliet voul a tuotta via cha suottascriva per il bap. Que ais pü bod dit cu fat. Per la scrivanda nu sun mê steda ferma, ed uossa dafat sun tuot our da l'adüs, daspö cha'l bap e las mattas saun que bger pü bain cu eau. (Cuorra per stüv' intuorn tuot agiteda.) Inua mê ais gnieu vi il chalamer? Ah, cò ais el e nu fo bau. Be cha quellaz chezras mattas füssan cò d'intuorn. (Ella stumpla d'üna vart la chavagna e vo tuot schli-gerida vers il plat d's-chantschia.) Uossa sè eau que cha fatsch. Eau spordsch a Gian Bügliet ün zenin gianzauna, uschè nu perda el la pazienza. (Ho miss sü ün zenin e vo cun quel vers l'üsch. In giand our:) Cò Gian Bügliet, pigliè quaist zenin, cha que's detta ün pô cour, e bun prô s'fatscha.

SESEVLA SCENA.

N i n a (aintra a dretta e's metta davaunt il spievel): Mo bain, uossa guard' almain our scu la gliעד, que nun as po mê savoir chi ch'ün incuntra. Ma uossa ais ura cha'm parta. (Vo in prescha.)

SETTEVLA SCENA.

D n a B a r b l a (aintra a schnestra e Gian Bügliet la clama zieva: Schi, schi, uschè ün zenin dal bun fo ün grand bain.) Schi, s-chet ais nos gianzauna, e perque nu poss neir crajer cha'l detta dan. Il pü prievlus vi dal vinars ho dad esser l'alcool, diane, e cò tar nus nu vain ad üngün adimainţ da metter aint da quaista roba, que sè eau per sgür. In chesa mia sulaivans saimper arder sves nos vinars. (Daresa üna giazetta sün maisa, metta sü il chalamer, prepara il cudesch, chart' e penna cun bgers preambuls e's tschain-ta suspirand.) Cu mê ho el dit da scriver? Pär? Pär acquit, m'im-pais, eau d'he udieu que suvenz ed eir già vis scrit. Ma pervia da que nu sè istess cu cha que ho da gnir scrit, que ais ün affer dal diamper. Ma insomma, ün custab dapü u damain nu vularo neir dir bger. A la posta paun els schamê tscherner our ils güsts. (Scriva in chatschand our la laungia.) Pär acwitt, chi so scha tuchess aun-ch'ün h landervi? Mo dan nu daro que. Ed alura: per sar magister Cristel Fachin: Barbla! (Bagna la penna aint in la tinta e's metta darcho a scriver e fo üna tolca.) O, furtüna, a nu manchaiva oter, uossa vegn auncha a pamparücher il cudesch. (Licha sü la tolca.) Obain, schi uossa niaunch' ün orv nu vezza cha cò ais sto üna tolca. (Scriva.) Que ais be bun cha'l bap nun ho vis cu cha d'he licho sü la tinta, quel am dschess quatter e ses. Ma que faivans adüna da nos temp a scoula, e mort nun ais perque üngün. (Vo cul cudesch our dad üsch.) Cò 'vais, Gian Bügliet, la scrivanda ho düro ün pô lönch, ma eau nu chattaiv' in üngür la tinta.

G i a n B ü g l i e t (dadour): Que nu fo ünguotta, duonna Barbla, eau d'he gieu ün bun passatemp. Grazcha fichun.

D n a B a r b l a : Vo bain, vo bain, Dieu's chüra. (Tuot schli-gerida.) Dieu sajast ludo ed ingrazcho, cha nun ais capito il bap intaunt; Gian Bügliet vaiv' ün tschert sfrign, eau nu sè scha que eira pervia da la tolca u scha d'he fat qualche oter buoch. Mo insomma, pervia da quels da la posta nu m'illa pigl, quels and haun vis auncha da peras, ma il bap vain grit mincha vouta cha fatsch üna da las mias. El craja cha tuot stöglija esser dot scu el. Eau am dun eir adüna da buonder cu ch'el ais ieu a piglier a me pover im-plaster. Sgür ch'el avess chatto pü scortas e pü richas, vi da mincha

daunt üna. Na cha füss pü püffa cu ün' otra, ma per ils stüdis nu sun mê steda ferma. Per buna sort nun ais el mê sto mieu magister, uschigliö al füss dal sgür passo la cuvaida. Nus ans 'vains imprains a cugnuoscher a chaunt — quella vouta nun as dschav' auncha coro mixt — e lo nu 'vaiva da'm zupper. Que nu staro bain da's luder se stess, ma üna vusch 'vaiva scu ün sain. (Ün pô imbarazzeda.) Ed üna da las pü tridas nun eira güsta neir. A dian cha Nanigna am sumaglia scu ün pom taglio. (Guardand our da finestra.) Ma cò vain 'la già, e'l magister Grazchin cun ella.

OCHEVLA SCENA.

G ö r i G r a z c h i n (sün üsch): Be inavaunt, giunfra Nanigna, be inavaunt. (Vain aint davous Nanigna, in ün maun ho'l ün grand paquet quaderns, in l'oter üna granda clocha d'tinta.)

Ch'Ella parduna, duonna Barbla, ch'eau vegn cò da port' aint, ma giunfra Nanigna eira uschè chargeda ch'eau d'he propi stuvieu la gnir in agüd. (Metta gio paquet e clocha.)

D n a B a r b l a: Mo ch'El s'impaisa, sar magister, que nun avess sgür fat da bsögn. E tü Nanigna nun avessast stuvieu accepter, che dscharo la gliעד?

G r a z c h i n (pachific): Mo, a dscharon cha que nu do üngün dan al magister sch'el as renda ün pô ütil, cha'ls ravarendas e magisters mainan vita da signuors e guadagnan lur paun cun pochafadia.

D n a. B a r b l a: Ma na, na, uschè pochacrajaunza üngün nun ho.

N a n i g n a: Eau m'he schi sgür dosteda tuot que cha d'he pudieu, ma que nun ho güdo ünguotta. Grazchafich, sar magister.

G r a z c h i n: O d'ünguotta, il strapatsch nun ais sto grand, e que nun ho sgür neir piglio ünguotta da mi' onur. (A dna. Barbla:) E giunfra Nina nun ais a que chi pera auncha da retuorn.

D n a. B a r b l a: Na, ma ella stu gnir d'ün mumaint a l'oter. Ma nu voul El piglier plazza, sar magister?

G r a z c h i n : Na, grazcha, eau stögl aunch' ir ün sagl tal signur ravarenda. In ün quart d'ura passaregia darcho, scha que ais permiss. Eau stu vess auncha discuorrer duos plets cun giunfra Nina pervia d'indumengia. Ch'Ella stetta bain, duonna Barbla.

D n a. B a r b l a : A bun ans vair, sar magister, e grazcha nouvamaing per Sia bunted.

G r a z c h i n : A bun ans vair, giunfra Nanigna, e ch'Ella metta sieu cour in pêsch, que nu vela la spaisa da s'inquieter. (La tuocha maun.)

N a n i g n a Adieu sar magister, e grazcha fich.

(Grazchin sorta a schnestra.)

NOUVEVLA SCENA.

D n a. B a r b l a : Que ais ün pulit e cumplaschaint giuven, ma tü nu 'vessast tuottüna na stuvieu accepter.

N a n i g n a : Eau nun he propi pudieu fer oter, neir eau nun he gieu gugent. A stu esser ch'el am tegna per üna damigna da cited. Scha que füss auncha sto Nina, quella craja da stuvair qualvoutas as der ajers scu la signuria ch'ella ho vis a San Murezzan.

D n a. B a r b l a : Ma manageda saro bain steda quaista galantaria per Nina.

N a n i g n a : Schi, schi, chi chi voul la figlia gurbescha la mamma, u quaista vouta la sour.

D n a. B a r b l a : Basta cha nu vegnas uossa tuottas duos aint illa buocha da la glied cul magister Grazchin.

N a n i g n a : Na, na, nun hegiast temma, la glied so bain chi chi ais tar el quella dal cour. (Veza la charta.) Che charta ais que? Da Cuir e racumandeda! Che avaro que da significher? Spraunza cha que nu saja üna reprimanda dal cussagl d'educaziun.

D n a. B a r b l a : Ma t'arcumand a Dieu. Nu savess brich sül muond che ch'ün pudess chatter da dir dal bap. Ün meglder magister nun as chatta sgür in tuot il chantun.

N a n i g n a : Il nom dal speditur füss sü. Ma chi chi vain landrour da quist pastrügl meritess üna medaglia. Che tschavattaria.

D n a. B a r b l a (cuntaimpla la charta dand da la testa): Schi, schi, da mieu temp avess ün dit a que — cun respet tschantschand — üna porcharia. Taunt bain savess quasi eir eau.

N a n i g n a (la brancland): Quelo ais tschert. Que vo bain ün pô sü e gio las chartas da nossa mammetta e'ls puncts e'ls commas nu sun adüna i'l dret lö, ma que cò ais üna bger pü granda sgiazzeria e que'm piglia be da buonder scha quel chi ho scrit so zieva svesch che cha que voul dir.

D n a. B a r b l a : Que ais tuottüna d'ün signur da Cuir, ed eau chi crajaiva cha lo avessan uschè bunas scoulas.

N a n i g n a : Que lo schi, ma tar tscherta glied neir las bunas scoulas nu servan ünguotta, anzi eau d'he udieu cha pü scort ch'ün ais e pü mel ch'ün scriva. Alura quel cò stu esser ourdvar ün scort. Tü pussaunt creeder! Eau'm schmüravagl be cha Gian Bügliet ais gnieu landrour. Eau per ma part nu savess da dir scha que füss Tratschin u Fachin u Grazchin.

D n a. B a r b l a : Hoz hest bger fatschögn cun Grazchin

N a n i g n a : Ma natürel, ün quino vegnant ais adüna üna persuna interessanta, e pustüt sch'el ais auncha tiers taunt cumplaischant.

D n a. B a r b l a : Scht, scht, uschè inavaunt nun essans auncha. Na ch'eau füss brichafat cuntraria, Dieu'ns osta, ma hozindi ils giuvens stüdgian pü lönch aunz cu's lier. Pü bod avaivan pü curaschi. Eau m'algor da pü d'ün chi eira già bap da famiglia cur ch'el fet il cuors da recrut. — Ma ils fazöls da nes sun süts sechs, eau stögl be ün pô ils sprincler.

N a n i g n a : Eau vögl bain ir per ova.

D n a. B a r b l a : Na, eau 'vess pü gugent cha tü ramandesast ün pô ils süamauns. Mieus ögls nu'm servan pü, e tü hest imprains que a Cuir uschè bain. (Sorta a dretta.)

DESCHEVLA SCENA.

N a n i g n a (as metta cun sa cumadanda vi dal cuschin): Schi, schi, Nina pudess dir da furtüna sch'ella survgniss il magister Grazchin. A mia idea ais el la letta dals giuvens da vschinauncha. El ho maximas uschè bellas ed ideelas e nu las ho be in buocha, ma viva eir lozieva. Ed ün flot giuven ais el eir. Ed eau il cuviss eir da tuot cour a Nina, basta cha füss sgüra ch'ella'l vuless propi bain. (Suspira.) Ella l'ho eir bain gugent sch'ün voul, be tem eau cha que saja spezielmaing perche ch'el nun ais be ün pur. La granda schmania da nossa Nina füss quella dad esser dama da cited. Ella vo gugent ün pô a l'ingranda, e tar nus l'ais que dalönch innò memma simpel ed a la buna. E'l sar magister Grazchin ho taunt ün fer fin e plain d'maniera. Que s'ho hoz darcho vis culs quaderns e la clocha d'tinta. Eir il signur inspectur ho dit be auncha a l'ultim examen cha quel cò survgniss cur ch'el vuless üna piazza our a Cuir. A ma sourigna plaschess il titul da «Frau Professor». Ma daspera am pera tuottüna ch'ella nun hegia la stima vulida per il sar magister, sch'ella nu voul propi bain a sieu hom tmessa ch'el nu 'vess memma buns dis cun ella. Scha m'impais be cu ch'ell' ais qualvoutas melamiaivla invers il bap e perfin eir vers la mamma. Na, na, cò am fess bain pcho da que pover giuven, el meritess bain üna megltra duonna. Que pover diamper chi nun ho uschigliö pü üngün dals sieus. (Reflettand.) Ma que as dschess schilafè cha'm stess pü a cour la furtüna dal sar magister cu quella da mi' egna sour. Nanigna, Nanigna, inchüra't cha da spüra cumpaschiun nu giajast tü at piglier aint per el. (As metta a cumader cun pü grand zeli.) Ed a la fin dals quints giaro tuot scu cha ais destino, ed eau nu poss müder ünguotta. (Mus-chuma la melodia da: Befiehl du deine Wege etc.)

ÜNDESCHEVLA SCENA.

N i n a (aintra a schnestra cun fer sdegnuoss): A füssans a que chi pera rivedas tals corals, che senchited tuot in ün trat. Ma ir spassagiand cun giuvens da barat nu'm pera chi s'afatscha güsta bain cun que.

N a n i g n a (cun flemma): Mo da spassager nun as po güsta discuorrer, sch'ün uorta d'avair l'istessa via schi's vo que mettain insembel.

N i n a : Ma natürel, e cur ch'ün ais galant as porta ils paquets a las bellas giuvnas, e que nu vo tiers ad üngün, nischi? Que ais be bun cha nu sun eau chi m'he permissa qualchosa d'simil, uschigliö 'vess que dalum nom scha d'he imprains quaistas bellas modas a San Murezzan.

N a n i g n a : Eau m'he schi sgür dusteda, ma propi ans clapper aint in mezza via nu giaiva neir.

N i n a : Ma na guera! Pustüt cun clocha da tinta in maun. Spraunza cha tü hegiast eir spüert qualchosa a tieu cavalier, ün magöl ov' e zücher u bacuns e lat, perche roba da spiert tmais tuots duos scu la mela chosa.

N a n i g n a : Taidla, eau scha füss scu tü glivress uossa da fer schnöss dals abstinents, cur cha tü poust esser quasi sgüra cha ün da quels saro destino per te, almain el ho sgür muos-chas, el nun ho fat oter cu discuorrer da te, dunque nun hest üngün' occasiun da gnir dschigliusa.

N i n a : Eau dschigliusa pervia da que schnat magistret! Cò hest üna curius' idea, eau sè bain cha quel nun am fügen, ed eir uschigliö, taunt survegn eir in 10 ans.

N a n i g n a (saglind sü): Ma Nina, uossa vegn alura propi gritta. Scha tü'l voust piglier u na, que ais tieu affer, ma discuorrer in quaist möd d'ün giuven chi gess tres ün fö per te, que ais propi trid specat.

N i n a : Guardè, guardè cu ch'ell' as s-choda! Bain, bain, sch'eau vess l'ardimaint da'l der ün gierl nu 'vessa bsögn da'l trametter dalöntschi. (Cun ün tschegn vers Nanigna:) Eau craj cha cò nu ris-chess el ün refüs.

N a n i g n a : Ah che, cun te nun as po hoz discuorrer qualchosa d'serius. (Lavura cun grand zeli.)

N i n a (piglia gio il chapè e's lova ils chavels davaunt il spievel, chantand: «Es Burabüebli mag i nit.»)

N a n i g n a (tuot seriusa): Sch'eu füss scu tü schi stüdgess uossa bod scha vulesch dir da schi u da na al magister Grazchin, que m'ho parida ch'el hegia uossa propi in sen da gnir our cun la dumanda, e radschun ch'el ho. Dal rest po el capiter d'ün mumaint a l'oter; el ho dit ch'el ho auncha da't consulter pervia da dumengia.

N i n a : Bain, bain. (Mussand sün la chavagna da la lavanda:) Que'm pera cha nun hegias güsta gieu grand ared cun vossa altschiva.

N a n i g n a (stand sü): Na, ma tü'm pudessast güsta güder stender ils linzöls, schi ais que fat.

DUDESCHEVLA SCENA.

(Las mattas stendan ils linzöls. Duonna Barbla aintra cun üna tazza caffè.)

D n a . B a r b l a : Que ais bain bun cha tü est cò, eau od già il bap chi rumlagia, e sieu caffè ais eir pront, poch manchaiva cha'l schmanchess pervia da quista charta dal trenta.

N i n a (cun buonder): Che, üna charta? Da chi?

D n a B a r b l a : Schi, scha savessans be nus, ma'l bap ans dscharo uossa bain.

N i n a : Que ais auncha üna granda dumanda, el ais da l'idea cha las duonnas cun lur spiert limito nun hegian bsögn d'avair aint il nes in tuot e pertuot.

N a n i g n a : Uossa t'arov, nu cumanzer darcho cun tas schnasedas, Nina. Ve cha vulains spert purter la chavagna our in chadafö cha la saja our dals peis.

N i n a : Schi, natürel, cha'l bap nun hegia da's rabgianter cha la biancaria nu vain netta be suletta.

D n a . B a r b l a (guardand süll' ura): Uoss 'il bap ho tuot-tüna fat ün pisolin da mezz' ura. El crajaro bain darcho d'avair durmieu be ün pêr minuts, ma il principel ais cha que'l fatscha bain. Bun, cò ais el.

TREDESCHEVLA SCENA.

Cristel Fachin (aintra a dretta).

Dna. Barbla: Hest fat ün bun sön, bap? (Cristel po gnir do ün pô in caricatura, sia duonna na.)

Cristel Fachin: Sön nun as po que numner, eau d'he cupido ün pêr minuts.

Dna. Barbla (bunamaing): Bun, bun, taunt meglder, uossa auncha tieu caffè suringio, tü poust güst il baiver cun tuot tieu commod aunz cha tü stögliast ir a scoula.

Cristel Fachin (as tschantand sper la maisa): Inua sun las mattas? Na auncha a la lavur?

Dna. Barbla: Ma schi, schi. A sun güst idas cun lur chavagna our in chadafö. Cò ais la giazetta, ed üna charta ho'l eir mno ed auncha tiers üna cumandeda cha d'he gieu da suottascriver per te.

Cristel Fachin: Che, cumandeda? Ra cumandeda as disch que u chargé u scha tü voust inscritta.

Dna. Barbla (as tschainta cun sa s-chagna sper sieu hom): Dimena pervia da me chargeda.

Cristel Fachin (cuntaimpla la charta da tuottas varts): Da Cuira e chargé, que m'ais incumprensibel. Uffiziela nun ais ella, dimena na dal Cussagl d'Educaziun; ma eau nu savess sül muond chi chi'm pudess scriver da Cuira.

QUATTORDESCHEVLA SCENA.

(Las mattas sun gnidas aint e's mettan darcho vi da la cumadanda, guardand minchataunt cun la cua da l'ögl sün la charta.)

Dna. Barbla (eir ella plain d'buonder): Scha tü l'avrissast schi füssans tuots our dal buonder.

Cristel (seco): Our dal buonder, our dal buonder! Dieu ludo eau nu sun mê aint il buonder. Ün hom da mi' eted e da mias capaciteds nu saro mê uschè poch filosofic. (Grit.) Nun ais darcho

il plattin plain café. A per' impussibel cha nu sajas in cas da metter sü sainza spender la mited.

N i n a (a Nanigna): Que saro mettain taunt pü filosofic.

D n a. B a r b l a : Ma schi, eau 'varo tremblo in purtand aint, craj propi cha quella charta m'ho fatta clapper la tremblaröla.

C r i s t e l F a c h i n (cun flemma): Nanigna, do'm ils ögliers gio da la curuna, e tü Nina porta'm ün curtè aint da chadafö.

N i n a (sortind): Scu scha nu's pudess s-charper sü üna charta, che pedantaria, pes cu üna giuvna veglia.

QUINDESCHEVLA SCENA.

C r i s t e l F a c h i n (ho miss sü ils ögliers e stüdgia l'adresa, dand da la testa): Hm, hm, la scrittüra m'ais tuottaffat incuntschainta. Il scrivaunt po eir as tegner da bun ch'el nun ais mieu scolar. Scu quel am stu vess ster inavous di per di almain ün' ura e s'exerciter i'l scriver. Que ais bain trist cu cha que ais ieu inavous cun la calligrafia daspö cha eira giuven. Scha m'impais che importanza cha's mettaiva quella vouta sün üna bella scrittüra.

D n a. B a r b l a : Ah, schi t'algordest que bel vers cha'l vegl magister Brün ans 'vaiva regalos da nozzas e cha vains fat inramer? Que eira qualchosa d'bel cun ün stortigl in l'oter.

N a n i g n a : Ma güsta per ils stortigls am duless que il main, ma quella scrivanda illegibla stu vess propi gnir scumandeda.

SAIDESCHEVLA SCENA.

N i n a (cumpera cul curtè, piglia la charta e dumanda fich prevgnanta): Dessa l'avrir?

F a c h i n (la piglia our d'maun la charta): Na, na per que pisseresch amvessa. (Avrind la charta.) Aha, dadains pera que scrit a maschina, almain s'illa po ler uschè. In generel nu sun eau brich per lavur a maschina. (Legia:) «Sehr geehrter Herr!» Mo, magister vess el eir pudieu agiundscher. Na cha metta uschigliö pais süls tituls; ma que chi tuocha, tuocha.

N a n i g n a (s'ho darcho missa a la lavur intaunt cha Nina vo d'ün chantun a l'oter fich inquieta): Sest uossa insè da chi cha la charta ais?

F a c h i n (bavand sieu café): Quecò gnarons a savair auncha bod avuonda, be na memma spuizis. Que cha sè ais, cha quaist galantom nun ho giodieu güst' üna bun' educaziun, el nu metta niaunch'ün segn d'exclamaziun zieva «Sehr geehrter Herr».

N i n a (in desparaziun): Bun, scha'l guarda uossa auncha sün mincha punct chi mauncha, schi po que as trer in lung.

F a c h i n (legiand vi e pü cun interess): «Auf Ostern ist die Stelle eines Lehrers am Seminar neu zu besetzen. Es liegt uns viel daran, für diesen wichtigen Posten einen tüchtigen Lehrer zu gewinnen, der unseren Seminaristen die nötige Anleitung zu geben und ihnen durch sein Wissen und Können zu imponieren versteht. Sie sind uns als geeignete Persönlichkeit empfohlen worden.»

D n a. B a r b l a: Tü bap?

F a c h i n (persvas da se stess): Schi, schi, uossa s'inaccordschan tuottüna eir a Cuira cha'nd ais eir quiaint auncha gliued da vaglia. (Legiand inavaunt:) «Ich gedenke morgen mittag zu persönlicher Rücksprache mit Ihnen nach dorten zu kommen. Es wäre mir angenehm, nachmittags Ihrem Unterricht beiwohnen zu können, um mir ein eigenes Urteil über Ihre Methode und Lehrgabe zu bilden. Obschon Ihre Wahl ziemlich gesichert sein dürfte, bitte ich Sie doch, diese Anfrage vorläufig als vertraulich zu betrachten. Hochachtungsvoll» Dr. Maier u Maurer u nu sè che. (Dand da la testa.) Eau nu 'vess propi mê cret ch'ün hom pudess scriver uschè specat mel ed avoir daspera ideas uschè güstas.

N i n a e N a n i g n a: Ün clam a Cuira?

N i n a (cun schmania): Tü acceptarost tuottüna, bap?

C r i s t e l: Natürelmaing ch'eau acceptaro, scha las condi ziuns sun lozieva! Ma — (as pichand il pet), scha que als prema taunt da m'avair cuour, schi as lascharon eir custer qualchosa. E tü mamma, che dist?

D n a. B a r b l a (tuot sbalurdida): Ma bap, ma dist propi per dal bun? Impaissa't be, ir our a Cuira, davent da nossa chesetta

inua ch'avains passo taunts bels ans ed eirans furtünos e cuntaints da nosa sort.

Cristel (seco): Ma che, cuntaints, cuntaint as po esser eir in cited e forsa auncha pü cu cò.

Dna. Barbla: Tü, que po bain esser, tü poust at metter a pêr cun mincha citadin; ma eau chi sun adüna steda üna povra, simpla duonnetta, scu eau mê pü nu vegn da m'adüser a ster in cited. (Sto sü.) Dieu'm preserva, que'm vain chod e fraid, scha m'impais a quella signuria cun lur ceremonias e cumplimaints.

Nina: Schi, schi, a saro bger da müder, scha nu vulains fer trista figüra in cited. In mincha cas stuvains ans drizzer üna fantschella.

Dna. Barbla: O furtüna, eir aunch' üna fantschella!

Nina: Schi, e quels trids squasselatschs (la tira pel squassel) poust eir metter d'vart cur chi saja e't drizzer ün vstieu da damaun, üna capota ed üna baretina da pichel.

Dna. Barbla: Che, üna compota ed üna baretta da pichel! mo ün u l'oter bastaro sprauza. (As tegna la testa.) Eau nu poss tuottüna purter tuottas duos in üna vouta.

Nanigna: Ma che, Nina, nu fer gnir confus la mamma. A vzarons alura cu cha las otras duonnas dals magisters faron, tuot be milliunaris nu saro neir cuour chi s'infittan davaunt e davous. Be nu 'vair temma, mamma, in mascarada nun at lascha metter.

Nina: Natüral, uossa hest darcho da sustegner la mamma in sas ideas anticas, ma eau at di cha nu vögl ch'ella vegna arida our in cited.

Dna. Barbla: O be cha quella melprüveda charta füss ida persa per viedi.

Cristel (approfundieu illa charta, tuot persvas da se stess): Schi, schi, sun sto arcumando scu persuna adatteda, ed a que chi pera ma tscherna ais quasi sgüra.

Nanigna: Eau sun güst scu la mamma, eau vuless cha la charta füss inua cha cresch' il paiver.

N i n a : Ma quecò m'ais eir ün bel giavüsch.

N a n i g n a (vers Nina): Sest, que nun ais be pervia da la mamma, eau craj eir cha'l bap saro memma vegl e testard per s'adüser ad üna nouva autorited. Cò nu guardan taunt per stigl e da lönch innò üngün nun as ho masdo in sieus affers da scoula. Ma a Cuira sun taunts signuors stüdgios chi crajan da savair tuot pü bain, e scu cha'l bap ais, sagliss el dalum sü scu ün chöd.

N i n a : Ah, che, sto'm davent, tü est üna lungurusa creatüra sainz' üngün idealissem. Impaissa't be che otra vita cha que füss pes chi be our a Cuira.

N a n i g n a : Schi, ün' otra vita, que lo schi, ma scha la füss megladra ais auncha la dumanda.

D n a. B a r b l a : Dieu'ns osta, üna fantschella, üna compota e fors' auncha guaunts da pel?

N i n a : Ma natürelmaing, que nu vo oter.

N a n i g n a (per müder discuors): Ma insè, cura 'vessa'l da gnir, tieu «Herr Doktor», di bap?

C r i s t e l (saglind sü our da sas riflessiuns): Damaun, scri-va'l — que voul dir — eau stögl be vair che data chi porta la charta — ils 16 — e hoz 'vains ils 17. Tü pussaunt creeder, alura vegna'l hoz.

N a n i g n a : Ma schi, sgür cun la posta da las 2.

C r i s t e l (agito): Alura stögl aunch' ir a'm müder vstieu.

N i n a (cun schmania): In mincha cas, e trer aint las chotschas nairas e fer la barba stust sgür eir; eau't port güst' üna coppa ova choda aint in chambra. (Il stumpland our dad üsch.) Vo be, vo cher bap. (As volvand vers il public:) «Papa» stuarons uossa dir, m'impais. (Tuots duos partan.)

DESCHSETTEVLA SCENA.

D n a. B a r b l a (suspirand): Eau sun tuot sbalurdida e d'he üna testa scu ün mandalain. Que ais in mincha cas üna grand' onur pel bap ed eir per nus, ma cun la megladra volunted nu poss m'al-

legrer. Anguoscha Nanigna, impaissa't be, our a Cuira, davent da nossa chera chesetta, da nos curtin, e da nos bun üert, ch'ün simil nun ais sgür in tuot il chantun. E mias gillinas nu pudaro neir piglier cun me, e'l salvonur alimeri auncha main.

N a n i g n a (as metta darcho a la lavur): Mo, mo, que nun ais alura neir dit cha hegians d'ir a ster immez cited. Forsa chat-tains üna chesetta dadour cited, inua cha tü poust tegner tas gil-linas ed eir implanter qualchosetta. (Be suot vusch:) Allevaziun d'alimeris, quello nu saro güst adatto.

D n a. B a r b l a (visibelmaing schligerida): Ma insomma, sainz' alimeris vuless auncha fer, basta cha possa piglier cun me mas gillinas, ad ais ün pêr chi ovan cha que ais ün milli dalet e que'm doless bain d'avair da'm separer d'ellas.

N a n i g n a : Schi, övs sun fich retscherchos our a Cuira, e tü tressast sgür our üna bella munaida.

D n a. B a r b l a (tuot cuntainta): Ma schi, tü quintaivast cha pejan fin 18 raps l'ün, in quaista maniera gnissans richuns.

N a n i g n a : Vezzast, as stu be savair chatter no la buna vart, alura nun ais que uschè greiv scu que ch'ün craja. (Stumpland sia chadregia sper quella da sia mamma.) E chi so, forsà nu vain niaunch' ünguotta landrou. Tschernieu dal bun nun ais il bap, e que ais auncha da ster a vair sch'el s'inclegia cun quaist signur. Tü sest, el nun ais güst per dir sün tuot schi ed amen, ed ils oters staron eir sün las lur. A la fin dals quints il bap müda aunch' idea e sto gugentum inua ch'el ais.

D n a. B a r b l a : Scu eau füss bain stramentusamaing cuntainta, scha nu 'vessans d'ir davent, ma oppuoner nu'm vögl tuot-tüna, que nu vo mê bain. Eau mê nu schmaunch il text da nossa predgia da nozzas: ,Inua cha tü vest vögl ir eir eau!'

N a n i g n a : Vezzast mamma, tü poust aunch' esser cuntainta d'avair dad ir be a Cuira cul bap e na in terras estras.

D n a. B a r b l a : Ah, que lo schi. Scha m'impais ad üna nezza da basdrino d'ün frer da la nona da mieu sör, chi ho stuvieu ir cun sieu hom fin dalöntschi gio pel tudas-ch, que ais ün bun pô pes chi be our a Cuira.

DESCHDOCHEVLA SCENA.

N i n a (cun squasselin alv e cravatta d'saida, agiteda): Mamma, eau at he eir pineda tieu vstieu da dumengias e'l squassel d'saida. Que nun as po mê savair scha'l ,Herr Doktor' nu vain eir aint tar nus. Ma be guarda cha nun at penda darcho our la gigliofa scu dumengia passeda.

(Dna. Barbla sorta a dretta.)

DESCHNOUVEVLA SCENA

N a n i g n a (rimproverand): Ma nu fer tauntas cumedgias, Nina, uschigliö la mamma vain confusa e fo tuot suotsur, ed eau chi d'he fat mieu pussibel da la der curaschi. E schi ch'eir eau d'he il cour greiv. (Suspira.)

N i n a : A che, tü est hoz eir üna povra val da larmas. Tü fest scu scha Cuirä füss il vair Sodoma e Gomorra. Tü est tuottüna steda lo quasi ün an ed est turneda saun' e salva.

N a n i g n a : Schi, schi, que m'ho eir plaschida vaire bain tar quels da Cuirä, a nu m'haun fatta ünguotta dal mel, ma dal bain neir bger. E güst l'impressiun cha vessans da'ns zupper da quaista signuria nun he gieu. Que nun am vess neir parida cha füssan bger pü scorts e da maniera cu nus oters.

N i n a : Vezzast, schi neir nus nu ris-charons lo la pel.

N a n i g n a : Que lo na, ma a sun fich per arir our la gliעד. Il temp per que nun als mauncha, siand aunzmezdi e zievamezdi e la saira a l'ustaria. Eau s'he bain quintos che surnoms cha dai van a la gliעד, e cur ch'eiran a fin cun quella, schi pigliaivan a maun las chesas.

N i n a (as tschainta sün maisa e do vi e no culs peis): Güst que am pera il pü flot.

N a n i g n a : Taunt lönch cha que nun at riguarda, craj bain. Ma cur cha schnumnessan tieus bap, at passess l'arir, que t'impru met. Que nun ais pel pü niauncha managio mel, ma il bap nun in clegia spass, el gniss grit e pigliess la chosa in tragic e que ais alura auncha pü grand gaudium pels oters. Ed eir uschigliö, eau

nu craj cha gnissans our da las rabgias. Eau pudess güst crider, scha m'impais a tuot.

N i n a : Ed eau pudess güst güvler dal gust cha vegn per dal bun our da quist gnieu miserabel.

N a n i g n a : Mo, per dal bun, que lo nu sè alura. Nu crajast cha sar magister Grazchin mettaro cò pè a traviers? Eau craj cha quaista nouva al faro chammas.

N i n a : Que po bain esser, ma qualvoutas neir il fer chammas nu güda ünguotta. Na, ma chera, uschè bluorda nu sun da'm serrer la porta davaunt il nes, uossa cha finelmaing avess occasiun da gnir our da quaista foura. Eau d'he lönch spetto sün que, ed uossa cha la porta ais avierta, schi vegn eir our, que at garantesch.

N a n i g n a : Ah, scha tü nu voust pü bain cu taunt a sar magister Grazchin, schi saro que bain megl cha nu vegnas insembel. Però stüdger, stüdgess auncha ün pèr voutas aunz cu der ün gierl ad ün giuven simil. Ün tel nun as chatta neir a Cuira be dalum.

N i n a : Scha na ün uschè, schi forsa ün auncha bger pü flot. Poust vair cha scu figlias da professur avarons tuot ün' otra svelgia. Chi so che nöblas cugnuschtschas cha farons our a Cuira. Sgür duttuors e professuors. E que tuness alura oter cu be magister.

N a n i g n a : Quello ais auncha üna dumanda. Que dependa alura eir che duttur u professur ch'ün urtess. Tar la maridaglia saro tuottüna pü important l'hom cu il titul. E dal rest sar magister Grazchin nu resta sgür e tschert tuot sia vita ün magistret da vschinauncha. Eir sch'el nu fo schnöss scu tü da nossa vschinauncha, schi avanzer vularo eir el, e tü sest que cha l'inspectur ho dit al bap.

N i n a : Schi, schi, ma uschè ün inspectur pigl' eir qualvoutas la buocha plaina ed imprumetta da pü da que ch'el po tegner. Na, na, be uschè a l'intscherta nu ris-ch da perder las bunas vistas chi'm spordschan la cited. Uschè cuca Nina Fachin nun ais.

N a n i g n a : Tü savarost che cha tü fest, ma be guarda cha tü nu fatschast üna four' ill' ova.

N i n a : Na, na, eau d'he auncha tuot mia sdratscha a mantun e sè bain que cha fatsch. Ma tü pudessast bain müder squassel, cun quaist nu fest üngüna parada, scha vain il ‚Herr Doktor!'

N a n i g n a : Que lo m'ais bain l'istess, eau nu reflet sün la plazza ne per me, ne pel bap, e m'importa poch scha plesch a tieu ‚Herr Doktor', schi u na.

N i n a : Ah, schi nu sajast uschè testarda, che füss que uossa da müder que squassel.

N a n i g n a : Bain, bain, scha tü mettast taunt pais sün que schi vögl bain ir, eau craj be cha sün nus guardaro el dal diamper poch. El vularo vair scha'l bap ais ün bun magister e na scha sas figlias sun bain missas u na.

N i n a : Ma que guard' our dalum tuot oter e cuost' uschè poch.

(Nanigna sorta a dretta culla coppa da caffè.)

VAINCHEVLA SCENA.

(Nanigna s'ho missa sü ün oter squassel, piglia insembel las coppas. Duonna Barbla aintra, in quel mumaint s'oda la vusch dal magister dad oura a clamer): Barbla! Nanigna!

(Tuottas duos vaun vers l'üsch, ina quella aintra il bap.)

F a c h i n : Inua ais darcho gnieu vi mieu rasuoir? Cun vos banadiu fer uorden darcho. Eau il 'vaiva adüna aint in quel chaschuot a dretta.

D n a. B a r b l a : Mo l'ais sgür auncha lo — Nanigna, nu l'hest vis cun fer la chambra?

F a c h i n : Quauntas voutas nun he eau dit: laschè mia roba inua cha l'ais.

N a n i g n a : Hest guardo suot il palperi aint?

F a c h i n : Suot il palperi aint — suot il palperi aint — eau il 'vaiva miss disper il braschun, ed inua ch'eau il met ho'l da rester.

D n a. B a r b l a : Mo cher bap, nu t'agiter. Nanigna vo sün chambra e guarda scha tü nun il chattessast.

F a c h i n : Chi nu voul s'agiter cun quist femnam — in vainch minuts vain la posta, ed eau d'he auncha da'm fer la barba e da'm müder — oh sanctas simplicitas.

D n a. B a r b l a (in al guardand pü daspera): Segner, mo che brastuoch hest trat aint?

F a c h i n (melpazchaint): Che brastuoch, che brastuoch — que ais quel cha Nina m'ho do.

D n a. B a r b l a : Mo Dieu'ns preserva, perche nu t'ho 'la do quel cha nus avains erto da barba Curdin barmör. (Vo sün üsch e clama:) Nina, porta gio il brastuoch da barba Curdin barmör! — E cò at mauncha ün butun. (Piglia fil ed aguoglia e cumainza a'l tacher sü.)

F a c h i n : Quel ch'avains erto da barba Curdin barmör! Schi — scha tü crajast cha vegna a'm metter a tschercher ün brastuoch. So'l Segner inua cha 'varos miss quel in salv. Crajast propi cha ün hom. scu eau nun hegia da fer oter cu da ster a tschercher no tuot que cha vussas cun voss banadieus fer uordens vais fat sparir: A nu passa vi ün di cha qualchosa nu svanescha. A s'ho be da fer taunt da metter üna chapütscha sün ün s-chabè, schi tschinch minuts zieva nu la chatta ün pü. Tuot vain davent, e scha's dumanda inua cha vais miss üna chosa u l'otra, schi nu savais pü. Schi possas üna vouta avoir chatscho rüzcha avuonda aint in vossas s-chantschias.

N a n i g n a (aintra cul rasuoir): El eira be sülla commoda.

F a c h i n (seco): Prubabel.

N a n i g n a : Mo schi, schi cher bap — tü l'hest sgüra piglio oura svess — el eira be sur il chaschuot.

F a c h i n (scu sura): Ma natürelmaing, uossa sun eau darcho il confusiunari.

F a c h i n (cunt.): Tschà, dè'm no ün töch giazetta. (A Barbla, chi ho sdrappo üna giazetta e vain no cun ün töch:) Che giazetta hest piglio? Guarda, uossa hest darcho piglio üna da l'eivna passeda. Quauntas voutas nun he eau dit da piglier be las veglias, ma que ais tuot inütil — que ais taunt cu dir a tschüchas. (A Nina): Do no il savun.

D n a. B a r b l a (al bap chi vo vers l'üsch): Mo tü hest sgüra fraid cusü, nu voust pü gugent fer güsta cò la barba?

N a n i g n a : Ma schi, cher bap — il spievel ais eir pü grand.

F a c h i n (as decida da ster, as savuna aint darcho, as metta davaunt il spievel, las femnas a dretta ed a schnestra d'el, üna cul savun, l'otra cul palperi; el prova da cumanzer, ma do segns d'esser melpazchaint.) Oh quist miserabel spievel — nu vzais ch'eau d'he la vista tuot torta, e da quaista vart nu vez eau niauncha il savun — robas — — —

N a n i g n a (al tscherchand da quieter): Schi lascha cha pigians il spievel e cha giajans vi da l'otra vart.

D n a. B a r b l a : Mo schi, cher bap — nu t'irriter, nu t'irriter, uschigliö at savessast auncha der ün tagl. (Vaun tuots insembel da l'otra vart.)

F a c h i n (adüna melpazchaint): Nu t'irriter — nu t'irriter — ad ais auncha quindesch minuts, la posta riva, ed eau sun auncha adüna in quist stedi.

N i n a (aintra cul brastuoch): Cò ais il brastuoch. (Dna. Barbla il voul piglier our d'maun, ma fand ün muvimaint schmuaint 'la il spievel.)

F a c h i n : Ma in nom da Dieu — nun essas bunas da ster ün mumaint salda? Cu d'he eau da'm fer la barba, scha quist spievel vo da cuntin vi e no — ed uossa ais il savun bod süt e quist curtè infernel taglia eir que ch'el vezza. (Dand ün sagl.) Pardieu — uossa am he eau baincumal taglio, e che schnizer — uossa stainsa fras-chs — esser ais que robas — ma a nu s'vezza neir ünguotta in quista banadida stüva — füss eau almain resto cusü.

D n a. B a r b l a : Nu t'agiter, cher bap.

F a c h i n : Nu t'agiter — adüna be nu t'agiter — que ais bod dit — d'ün mumaint a l'oter riva la posta ed eau sun cò in quist stedi. Cu dessa finir a'm fer la barba?

N a n i g n a (tscherchand da'l quieter): Mo schi sest che, cher bap, schi ve sün stüva sura — inua ch'ad ais pü cler.

(Fachin as parta melpazchaint seguieu da dna. Barbla e da Nanigna. Nina resta inavous dand dal cho.)

VAINCHÜNEVLA SCENA.

N i n a (clamand zieva a Nanigna): Piglia güst eir gio mieu vas e las fluors da palperi e'l schal da la mamma gio da sia s-chantschia. Uschè guarda que our taunt nüd. (Piglia ün sdratsch da puolvra e spuolvra.) Ün pô spulvrer vögl eir, que ais tuot plain d'füffa da nossa lavanda. Na, na, eau stuvess esser tuot otramaing scravuneda zieva il magister Grazchin per am decider da ster cò. El nun ais ünguotta mel, e per quist gnieu füss el ieu bain avuonda, ma our a Cuirra füss que ün' otr' istorgia. Que cha l'inspectur ho dit pervia da la piazza a Cuirra ais üna chosa memma ris-cheda, ed eau vögl esser sgüra da mieu fat. Üna vouta pudess que bain gnir adaquella, ma scha el ho da spetter uschè lönch scu'l bap, schi am serviss que poch. Fin alura füss morta desch voutas da lungurella, u bain gnida per que miel. Na, na, sün que nun am lascha, eir scha'l magister am fo auncha taunt las bellignas. (Guarda intuorn stüva.) Oters möbels stuvains alura eir drizzer — ün canapè, üna maisa per sriver pel bap, ma forsa stuess el avair a Cuirra üna staunza aposta per stüdger — ed alura ün clavazin per Nanigna e per me. A suner ün miel avarons spert imprains, que nu saro uossa taunt difficil, ed in mincha cas ais que ün möbel chi's pigl' our bain in üna stüva. (Que picha, Nina bütta il sdratsch in ün chantun, Grazchin aintra a schnestra.)

VAINCHEDUOSEVLA SCENA.

G r a z c h i n : Eau speresch da nu la disturber, giunfra Nina.

N i n a (da suringio): Mo güst auncha na, pü tard spettains visitas, ma il ‚Herr Doktor‘ vain pür cun la posta da las duos.

G r a z c h i n : Che, il duttur, a nu saro brich qualchün amalo tar els?

N i n a : Na, na, que nun ais ün duttur da medicina, que ais ün signur da Cuirra, da la regenza, scha nun am sbagli. El vain tal bap in affers da grand' importanza. (Zieva ün mumaint da reflexiun.) Ad el sus-charo bain dir da che chi's tratta, scu collega dal bap nun al restaro que lönch ün misteri. (Triumfanta.) A l'ais nempe parvgnieu ün clam da Cuirra.

G r a z c h i n : Ün clam a Cuirà? Ais forsa liber üna piazza a la scoula da cited?

N i n a : Na, a la scoula chantunela, el ho survgnieu üna dumanda zuond lusingianta, ed hoz apunto avess da gnir quaist signur per s'incler definitivmaing cul bap.

G r a z c h i n (visibelmaing stupefat): Ah, propi a la scoula chantunela, e'l sar collega ho survgnieu üna dumanda uffiziela dal Cussagl d'educaziun?

N i n a : Eau nu sè precis da chi, nus nun essans propi gnies landrour dal nom, ma in mincha cas ais que ün dals prüms da Cuirà. (Persvasa da se stess:) Schi, que ais üna grand' onur e 'vains tuots fich gust.

G r a z c h i n : Eau gratulesch da tuot cour! Ma eau m'impais cha que La displascharo tuottüna d'ir davent, siand naschida e tratta sü cò, u na?

N i n a : Ma schi melavita, ma bain nu m'he mê chatteda in quaistas relaziuns strettas e dafat daspö cha d'he vis qualchosa dal muond nun am chat pü brich da chesa. Na, na, crider nu crid sgür brich per ir davent da cò. Mia sour, quella schi, quella ais auncha in cas da's lascher increscher da quaista buna gliuedetta chi nu vezza pü dalöntsch cu dal nes a la buocha. Ma eau na, eau gess pü gugent hoz cu damaun.

G r a z c h i n (dand da la testa): Che? Ella nun ho pü cu taunt' affecziun per nossa vschinaunchetta? Ed ho tuottüna cò sieus chers?

N i n a (melpazchainta): Schi, agieu, ma uossa vegnan tuots cun me, e chi so che novas interessantas cugnuschentschas cha farons in cited. Tres la pusiziun dal bap gnarons bger in contact culs oters professuors da la scoula chantunela e culs signuors da la regenza. Que ais alur' ün' otra societad cu quella cha avaivans cò.

G r a z c h i n : Ma per se stess! Cò paun ils vegls amihs ir a's zupper, ch'Ella nun hegia auncha da's varguogner d'els avaunt tuot quaista signuria.

N i n a : Mo, que nu vulains güst dir, ma alura mincha puret e mincha duonn' amda nu 'vess vöglià da mner per cited intuorn,

que stögl be dir. Ma per furtüna ho la granda part da quaista gliend ün vair spavent da la cited e da la via d'fier, ed uschè sarons per sort bainischem our d'prievel da lur visitas. (Da suringio:) Cun El ais que natürel different. El ans saro adüna il bainvgnieu, sch'el capita a Cuirä üna vouta u l'otra.

G r a z c h i n (ironicamaing): Ell' ais memm' amabla, giunfra Nina. Que po bain der il cas, ed eau nu mancharo da L'annunzcher mieu arriv per ch'Ella possa am der ün tschegn in cas cha füss güst lo qualche visita pü inavaunt. La mner in imbarraz nu La vulesse mêt pü.

N i n a (ün pô imbarazzeda): A nu L'avarö brich piglio in mel que cha d'he dit. El so bain ch'El nun eira managio cun que. Ed el inclegiaro cha in nossa nouva pusiziun nun ans pudains der gio cun minch' ün.

G r a z c h i n : Ma natürelmaing ch' incleg que, e güst perque nu vulesse mêt pü cha causa me 'vessan da ster mel. Però que cha vulaiva dir, eau d'he cò la glista da quella roba cha drucessans per nos trattegnimaint d'indumengia. Ell' avaiva dit da vulair s'occuper da que e fer sieu pussibel da'm procurer quistas chosas. Ma uossa m'impais ch'Ell' avaro oter per testa.

N i n a : Schi, güst commod quist' incumbenza nu'm fo in quaist mumaint, perche natürelmaing ch'avains uossa bger da discuorrer e cumbiner in famiglia.

D n a. B a r b l a (davous la scena): Nanigna — Nina — Nanigna.

N i n a : La mamma clama e Nanigna ais sün crapenda e nun oda. El stu be s-chüser ün mumaint. (Sorta.)

VAINCHETRAISEVLA SCENA

G r a z c h i n : Uossa nu sè propi sch'ad eira fin cò dal tuot assorvo in quaista matta u sch'ella as muossa hoz tuot d'ün' otra vart. Que am pera ch'ella hegia do üna müdeda scu dal di a là not. Que chi ais sgür ais cha tü l'hest visa bella, Göri Grazchin, e tü poust dir d'avair gieu furtüna d'esser gnieu a temp gio dal char, perche üna vouta cha l'ais fatta, liber nu's vain da la matta! Que

cò füss sto üna duonna per te. (Spassagiand vi e no.) Quel chi po uschè facilmaing as separer da sieus vegls amihs e da sia patria, nun ho sentimaint, ed üna duonna sainza sentimaint ais scu üna stüva sainza pignà ed ün üert sainza fluors. — E quaista stüvida superbogia cha stögl propi dir. Na, na quista matta metta memma pais sün l'extern. Que füss üna duonna pels buns dis, ma cur cha gnissan ils noschs, as füss mël campo cun ella. Scha m'impais da che otra pasta chi eira mia mamma barmöra. In amur dal bap ho ella gieu da s'adatter a bger, ella chi eira da buna famiglia e'l bap be il figl d'ün simpel misteraun. Ma mê ch'ella nu vess fat resentir que, ne ad el ne als sieus. Que chi'm do da buonder ais scha Nanigna ho eir taunta schmania da banduner sia vschinaunchetta. Hoz m'ho ella parida taunt üna cherigna, cur ch'eau la purtaiva ils quaderns, uschè modesta e natürela! Eau nu sè, aunz avaiva ögls be per Nina, e tuottüna nun he vis inandret a que chi pera. Na, eau nu poss crajer cha Nanigna schmauncha uschè spert sieus vegls amihs. L'ho taunt quels bels ögls pchadus. Ella tira pü zieva la mamma, eir quella pera uschè üna bun' orma. E Nina sumaglia pü al bap. Hoz per üna vouta paraiva que d'udir il vegl. Eir quel ho quista superbogia chi spüzza, ma almain quel ais ün hom vegl, ed auncha tiers magister, e mieu bun barba Giachem sulaiva dir cha'ls magisters (in generel) nu pechan per granda modestia (vers il public). Que'm saro bain permiss da dir que scu collega. (Per se:) Chapir nu poss propi eau, cha la regenza ais güst gnida sün l'idea da tscherner il vegl Cristel Fachin. Eau avess cret cha similis genies chattessan eir pü ardaint. Na cha vulesch dir la minima chosa cunter el. In sia maniera ais el ün magister conscienzius e scu sör am füss el eir sto adret, pustüt scha füssans stos ad üna tscherta distanza. Ma per ün genie pedagogic, u üna testa be alquaunt originela nun il poss tegner neir cun la megladra volunted dal muond. Però muosch dal chöd! uschigliö ho que dalum nom cha que saja l'invilgia, e dafat scha la gliעד savess cha her saira crajaiva eau bod d'avair quella piazza in giglioffa. Mieu amih Andrea avaiva scrit cha'l rector da la scoula chantunela as hegia fich infurmo da me e cha a sia idea hegia vistas da gnir tschernieu per la piazza vacanta. Oha, que ais ün' otra chanzun. Ma scha vöglian ün da la pasta dal vegl Cristel Fachin, schi eau nun als poss tschert na servir. Ma eau sun ün bel nar da ster cò a perder temp. Nina m'ho

oramai digià do la charta da bainservieu, e tar mieu collega nu füss in quaist mumaint neir bainvis. Ma inse vzezz tuottüna gugent scha a Nanigna quaist affer ais eir uschè munto a la testa scu a sia sour. Eau nu poss crajer que, ed eir Nina dschaiva cha nu l'eira taunt satisfatta dal cambiamaint.

VAINCHEQUATTEREVLA SCENA.

N a n i g n a (aintra a dretta cun ün vas ed ün püschel fluors da palperi ed ün schal e do ün sagl, in vzand qualchün in stüva; alura tuot schligerida:) O — sar magister Grazchin, che sagl ch'El m'ho fatta der, d'he propi cret ch'El saja il docter da Cuira. Il bap spetta nempe ün signur ester, e scha pussibel nu vulesch güst gnir da mez aint.

G r a z c h i n : Schi, giunfra Nina m'ho dit cha spettan hoz visitas, ed eir che granda müdeda chi'ls suprasto.

N a n i g n a (ün pô spavanteda): Ma que nun avess ella stuvieu dir, que nun ais auncha brich sgür, ed eau speresch saimper cha nu vegna ünguotta landrour.

G r a z c h i n : Che, Ella sperescha? Schi nu gess Ella gugent a Cuira?

N a n i g n a : Ah, per me füss que l'istess, eir cha'm laschess il prüm ün pô increscher da mia chesa e da mias amias — ed auncha da diversas otras chosas. Eau sun auncha giuvna, ed a Cuira d'he eir buns cuntschaints da pü bod. Ed a la fin dals quintes s'ais adüna da chesa inua ch'ün ho ils sieus. Na, per me nu dschess ünguotta!

G r a z c h i n : A Sieus genituors gnaro que mettain bain pü greiv da s'adüser a las novas relaziuns.

N a n i g n a (dares' our il schal, metta sü il vas cun las fluors da palperi, piglia sü il sdratsch da puolvra e spuolvra durant il discuors chi segua.) Ah schi, pustüt il bap tem eau chi nun as chatta aint facil a Cuira. Eir scha pel mumaint la mamma pera bger pü stramanteda, schi craj tuottüna ch'üna vouta lo s'adüsa ella vaira bain, sch'ella ho sieu üertet e po tegner sas gillinas u

qualche oter armaintet saro ella bod da chesa. Ma pervia dal bap am fatsch propi pissier.

G r a z c h i n : Schi, üna granda respunsabilted 'varo'l bain, que ais oter cu sa simpla scoula da vschinauncha. Avair da servir scu exaimpel a taunts giuvens magisters nun ais üna bagatella.

N a n i g n a (tuot our e gio): Ah schi, il pü am stramantess pels seminarists. Il figl da quella glied inua cha staiva a Cuiria giaiva eir al seminar ed eau d'he vis che cha stöglan tuot imprendier. Tauntas chosas modernas, da las quelas al temp dal bap nun as 'vaiva niaunch' ün' idea. Que ais sgür memma difficil per sa testa veglia. Ed and ais dals bels ans ch'el ais davent da la scoula, e scha in qualche ram nu füss el bain verso, schi quels chazzers giuvnets s'inaccordschan bain dalum.

G r a z c h i n (ün pô imbarrazzo): Eir scha manchess al sar collega qualche cugnuschentscha moderna, schi ho'l da l'otra vart taunt pü experienza. Ma que ais bain vaira cha a quell' eted s'ais bger pü dispost da vair ils fals cu ils merits dals vegls. Siand eir eau sto seminarist, sè que il pü bain.

N a n i g n a : Schi, sgür ch'el vo ad avair disgusts cun sieus scolars. Eau d'he udieu cha'nd saja traunter da quels terribel impertinents.

G r a z c h i n : Que nun ais sgür taunt mel, giunfra Nanigna, sch'ün so be ün miel ir intuorn cun els, obedeschan els sül pled e sun eir attachos.

N a n i g n a (schligerida): O schi Dieu saja ludo, que am füss bain terribel scha'l bap in sieus vegls dis 'vess da gnir il spass dal pövel. — Ma sgür ch'El 'vess da discuorrer cun Nina, inua mê ais ella gnida vi. Eau crajaiva ch'ella füss cò a fer uorden.

G r a z c h i n : Duonna Barbla l'ho clameda, ma eau 'vaiva uschigliö eir urto ün poch bun mumaint. Quaist clam da Cuiria l'ho piglieda tuot l'interess pel concert e que chi vo insembel cun quel.

N a n i g n a : Schi, ella ais mez our d'clocha dal dalet. Que la 'vess tratta già da lönch innò in cited, ed ella s'aspetta da chatter lo ün paradis. — Ma scha eau pudess al fer ün servezzan schi da cour gugent, eau füss be cuntainta d'avair qualchos' oter da m'impissier.

G r a z c h i n (tuot cuntaint): O gugent, sch'Ella voul avoir la bunted, que's trattess da quellas robas cha druvains pel concert. A stuvessans uossa propi cumanzer a piner ün pô.

N a n i g n a: Cò pudessa bain der ün amaun, la granda part 'vessans sgür in chesa. Que's trattaro be da roba tuottaffat simpla, u na?

G r a z c h i n: Natürelmaing, e pü vegl e megl der cha que ais. Cò füss la glista, sch'Ella fo il bain.

N a n i g n a (stüdgiand la glista): Üna sopcha ed ün mulinè 'vessans bain da vair, ma scha que vules propi ün da parada, stuvessans ir tar duonna mastralessa Mierta, quella ho ün ourdvard hel.

G r a z c h i n: Bain, schi que vögl güst noter (piglia la glista). Alura füss auncha üna panera ed üna rasaina ed ün moscher d'utun.

N a n i g n a (plain zeli): Que pudains fich bain der, avains tuot our in chadafö.

VAINCHETSCHINCHEVLA SCENA.

D u o n n a B a r b l a (aintra a dretta cul vstieu da dumengias, ma ella nu pèra guera da's chatter): Ah! E'l sar magister chi ais auncha cò, que am displescha terribelmaing, ma il bap in sias papafurias s'ho taglio cul rasuoir e Nin ho uossa da'l metter sü implasters in crusch ed in traviers. Eau in nom da Dieu nu poss vair saung, que am vain dalum scu fastidi.

N a n i g n a (plain pisser la do üna chadregia): Tschainta't, mamma, tü est auncha sblecha scu ün pez.

D n a. B a r b l a: Na, na, que vo fingio pü bain, ma il bap ho pastrüglio aint tuot il plat da la chamischa ed il culer. E fin ch'el as ho müdo la posta ais sgür dalönch cò, e'l signur da Cuira eir.

N a n i g n a: Per intaut la posta nun ais auncha passeda, nus avessans stuvieu l'udir.

D n a. B a r b l a: E quella Nina chi nu vain mê, e sar magister chi ais già cò per la seguonda vouta per la discuorrer.

G r a z c h i n : Pervia da que ch'Ella nu s'illa piglia, dna. Barbla. Giunfra Nanigna ho gieu la bunted da s'interessar per la chosa e per giunfra Nina digià nun exista hoz oter cu duttuors e professuors. (Spiegand.) Nus avessans auncha da bsögn da tuotta sorts urdegns per in dumengia.

N a n i g n a : Nischi mamma, nossa rasaina e nossa panera pudains bain der?

D n a. B a r b l a : Ma in mincha cas, a nun avains güsta bsögn da fer grassins in dumengia, e sfruschedas sun in uorden, uschigliö stuessans in sanda la piglier aunch' üna vouta a maun.

N a n i g n a : Ed ün moscher ed ün pêr vierchels da padella ed üna coppa — pudessans forsa piglier üna da quellas cotschnas dals spenglers.

D n a. B a r b l a : Basta cha la saja bell' avuonda. Tü la pudessast musser al sar magister e l'otra roba eir. Que ais tuot da que a la buna.

(Grazchin do dal cho da schi.)

D n a. B a r b l a : Ma in amur da Dieu ve'm in agüd scha que signur am capitess, eau nu savess sül muond che tschantscher cun el.

N a n i g n a (giand our dad üsch) : Ma eau sgür neir oter cu da l'ora e que nun ais güst' interessant, ma be nun hegiast temma, eau nu t'implaunt in mincha cas. La porta ais serreda, ed eau od bain scha vain aint qualchün.

(Nanigna e Göri sortan a dretta.)

VAINCHESESEVLA SCENA.

D n a. B a r b l a (pigliand notiers sa s-chagna) : Uossa nu sè cu cha ais da piglier sü quaista remarcha dal sar magister. Che ho'l inse dit da Nina? Cha per ella nun exista hoz oter cu duttuors e professuors. Eau tem, eau tem cha quella chazra matta l'hegia parmalo cun sa laungia lungia. Eau d'he tuot il temp gieu il presentimaint ch'ella fatscha qualche bestialited. Quella charta l'ais

propi munteda a la testa. Scu hoz m'ais ün nosch di per nun esser niauncha venderdi. Fingio quaista damaun da gün d'he vis trais rugnuns, ed alura as po esser sgür cha riva qualche malam. Na, que'm fess propi üna granda fadia scha Nina gess a perder quaist bun partieu our da spüra petulanza. Ün meglider dschender cu'l magister Grazchin nun ans pudessans propi giavüscher. E perfin al bap füssa'l a dret, eir cha qualvoutas marmuogna'l sü per sas novas metodas, l'abstinenza e simlas chosas. Ma cun Nina ais mel ir intuorn. Tuot que chi's disch ais discurrieu per las paraids, ed uossa dafat daspö ch'ad ais gnieu quaist clam, nun as possed 'la pü da spüra grandaschia. Ella s'imagina sgür da survgnir, apaina riveda our a Cuir, qualche grand signur. Basta cha quella povra tamberla nu fatscha il quint sainza l'uster. Hei, prubabel! A Cuir sun ils homens güst taunt rers cu cò, e nu saro dalum pront ün spus per ella. Vuless bain cha'l docter e sa charta füssan sül schimel. Quel ans ho miss in bellas farlendas. E tiers tuot avarons auncha da'l fer bella tschera cur ch'el riva.

VAINCHESETTEVLA SCENA.

N i n a (vain a dretta cun ün album da fotografias ed ün da cartas e metta tuot sün maisa): Que ais sto pes cu üna bacharia. (Guardand gio sün sieu squassel:) E cò d'he schilafè üna macla da saung sün mieu bel squasselin. Eau stuaro be ir a'm müder. (Guardand our da fnestra.) Anguoscha, cò vain la posta ed ün signur guard' our da fnestra. E'l bap chi nun ais aunch' uossa in uorden. El nun ais bun da fer aint niaunch' ün butun da l'agitaziun, e per cumpletter l'ais auncha saglieu gio quel dal culer ed el nu chatta ün oter illa furia.

D n a. B a r b l a : Lascha cha cuorra a'l güder.

N i n a (la fo tschanter gio sül s-chabè e disch cun tun sever): Ünguott' afat, tü stest inua cha tü est. A manchess auncha cha nu füss orma vivaint' intuorn cur cha riva il ‚Herr Doktor‘. Tü spetta cò fin cha tuorn, alura vo pervia da me. (Sorta a dretta.)

VAINCHOCHEVLA SCENA.

D n a. B a r b l a : Anguoscha, anguoscha, sch'el am capiteß uossa cha sun sula, suletta. Nu poss incler che cha quels duos truschian taunt lösch our in chadafö. A nu la sgumbraron tuottüna our tuotta. (Tadland:): Dieu saja ludo, uossa vegnan.

VAINCHENOUVEVLA SCENA.

(Grazchin e Nanigna aintran a dretta.)

D n a. B a r b l a : Ho'L chatto que ch'El tscherchaiva, sar magister?

G r a z c h i n (cun allegrusa agitaziun): Schi, schi, tuot ed auncha ün pô dapü, üna rasaina, üna panera, ün vierchel da padella, e tiers tuot aunch' üna massera, ma quella alura per dal bun e na be per in dumengia, nischi, ma Nanigna? (Clappa pel maun a Nanigna.)

D n a. B a r b l a (tuot stupefatta): Ma cu, ma com? Üna massera?

G r a z c h i n : Schi, be ch'Ella s'impaisa, Nanigna m'ho güst imprumiss da vulair gnir mia, perfin sch'ella ho da lascher la cited per turner in vschinauncha.

N a n i g n a (s'ho alluntaneda da Grazchin e brauncla sa mamma).

D n a. B a r b l a (tuot patteda): Che, Nanigna? Eau chi d'he saimper cret ch'El hegia idea sün Nina.

G r a z c h i n : Schi. Ma hoz m'ho ella svesß aviert ils ögls. Eau nu savess che fer d'üna duonna chi nu po trer il fled oter cu in l'ajer da cited. E Nanigna, quella gniss cun me magari sün alp a ster.

N a n i g n a (zaclinand): Alura aunz stuvessast müder vocaziun. Sün alp nun haun sgür bsögn da magisters, lo cha nun ais oter cu vachas e vdels.

G r a z c h i n : Ma tü am pigliessast eir scha füß trossler, nischi ma chera?

N a n i g n a : Tü am perast bainischem sgür da tieu fat, chi so ch'üna vouta steda ün pô our a Cuiru nu clap eir eau da quellas grandaschias scu Nina. Quella povra Nina.

D n a. B a r b l a : Schi, schi, quella povra cuca. Ün stu as fer pcho eir sch'ella ais svesse la cuolpa. Quella vo auncha a s'a-rüvler.

G r a z c h i n : Eau nu craj niauncha, duonna Barbla. In tuots cas nu giaro que taunt fop, uschigliö nu vess 'la pudieu as sbarazzer da me d'ün mumaint a l'oter scu ch'ella ho fat. Vulains be sperer ch'ella nu vegna uschè spert stüfcha dal quino scu dal marus.

N a n i g n a : Pst! eau craj cha la vegna.

G r a z c h i n : Per hoz nu vulains manzuner ünguotta da la müsted. Am pera uschigliö battibuogl avuonda.

TRENTEVLA SCENA.

N i n a (aintra a dretta cun ün cilinder in maun): Eau d'he guardo our da la fnestra da palintschieu e baincumal, que signur ais schmunto da la posta. Uossa ais el in granda discussiun cun Gian Bügliet, a daun da la bratscha e's dschess cha vulessan as clapper aint. (Guardand our da fnestra.) E cò vain Uorschliga Bügliet cha nu la tuocha terra. Quella tschercha sgür il bap. Bap, bap, inua est? Ve spert!

TRENTÜNEVLA SCENA.

F a c h i n (aintra a dretta cun divers implasters nairs sün la vista:) Hoz ais propi tuot instrio, las fouras da butun da quaista chamischa sun memma strettas, ed inua ais gnieu vi mieu chapè da dumengias?

N a n i g n a : Cò bap, Nina l'ho güst piglio tiers avaunt.

G r a z c h i n : Schi adieu per intaunt (vo a schnestra our dad üsch e s'incuntra cun Uorschliga).

TRENTADUOSEVLA SCENA.

U o r s c h l i g n a (sainza fled, nu vzand niauncha Grazchin): Il bap — fo dumander — sch'El ho fingio aviert — quella charta cumandeda — ad ais gnieu la posta cun ün signur — ah na — ün signur cun la posta — e ho dit — cha la charta saja per sar magister Grazchin — e — cha'l bap saja ün bouv — cha nu'l saja niaunch' in cas da ler ün' adressa — e'l bap ho dit — ch'el saja svess ün — ch'el nu so niauncha scriver ün' adressa — ed uossa as dian da tuot las culuors — e'l signur disch ch'el do aint il bap a la direcziun da la posta — e la mamma crida — ed eau stögl avoir la charta per la purter svelt a sar magister Grazchin.

G r a z c h i n (s'avaunza e piglia in consegna la charta cha Fachin ho piglio our da sa giglioffa e'l stenda ün pô esitand): Que nu fo da bsögn, Uorschligna, la charta ais già i'ls güsts mauns, di al bap ed al signur ch'eau gnaro dalum cha l'he leta (guarda sün la charta) ed a la mamma poust dir ch'ella nu dess 'vair temma, cha que nu saja managio taunt mel. (Vers ils oters:) Que ais il dr. Maier, quel ais ün sbragialer, ma dasper vi ün bumatsch scha'nd ais ün.

N a n i g n a : E cò Uorschligna hest ün pom per la peja cha tü est currida in quella maniera. (Uorschligna as ferma sün üsch a schnestra.)

(Sar Cristel, duonna Barbla e Nina, chi eiran tuot insturnieus, as repiglian ün pô a la vouta.)

N i n a (vers il public): Oha, schi d'he eau baincumal fat üna foura ill' ova. (As bütta sün ün s-chabè.)

D u o n n a B a r b l a : Dieu saja ludo, schi possa tuot^{ti}ina murir in ma chesetta.

N a n i g n a (cordielmaing): Ma il prüm auncha viver, scha Dieu voul bgers ans in quella, chera mammetta.

F a c h i n (ün pô imbarrazzo a Grazchin): Ah, schi il clam eira per El, sar collega, eau gratulesch, eau gratulesch, ed eau sun il minchun, e que be perche ch'ün hom stüdgio scriva pü mel cu ün simpel puret.

D n a. B a r b l a (mettand a bain): Metta tieu cour in pêsch, mieu Cristel; que vo sgür pü bain uschè, duos vegls implasters scunus nu cumportan da gnir transplantos.

F a c h i n : Forsa nu hest tuot il tüert, eir scha güst i m p l a - s t e r nun ais il dret pled. Schi stain dimena in nom da Dieu inua cha d'essans.

G r a z c h i n : E sch'El nun ho ünguott' incunter, sar collega, schi'l magister dal seminar vain tuottüna in sa famiglia. (Gnand cun Nanigna davaunt ils duos vegliets.) Nanigna m'ho nempe imprumissa da gnir ma duonna. Ella ho inse do sieu pled al magister da vschinauncha, ma ella il tgnaro bain eir al magister dal seminar. Tar ella vo l'hom aunz cu'l titul.

(La tenda crouda.)